

Denizlerimizin Kara Kökenli Kirleticilere Karşı Korunmasına Yönelik Ulusal Eylem Planının Güncellenmesi Projesi (KKK UEP, 2015)

“Ulusal Hedeflerin Belirlenmesi, Boşluk Analizinin Yapılması ve Sıcak Noktaların Güncellenmesi Çalıştayı (7-9 Şubat 2017)”

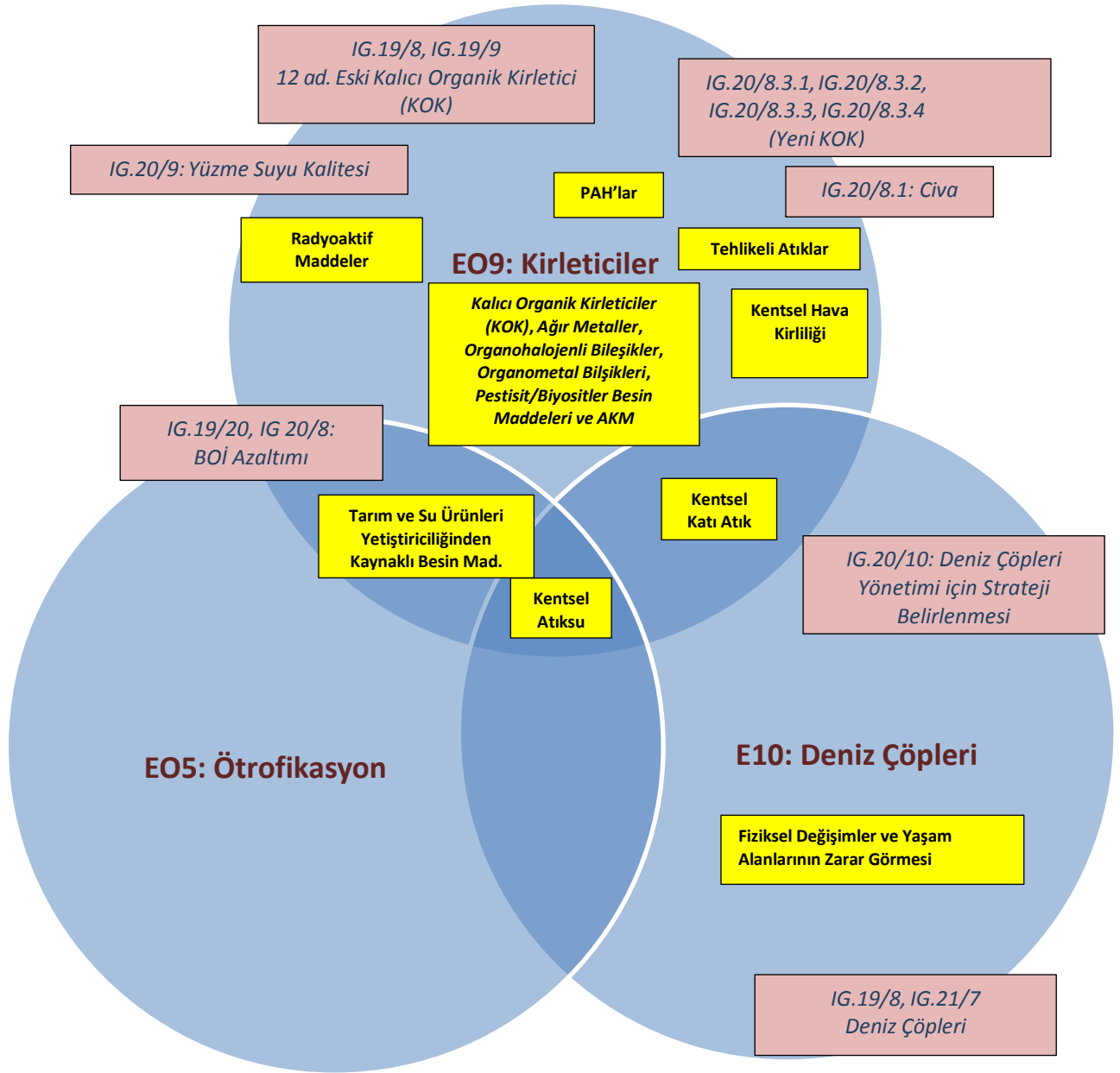
BİLGİNÖTU

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından desteklenen ve TÜBİTAK MAM Çevre ve Temiz Üretim Enstitüsü tarafından yürütülen “Denizlerimizin Kara Kökenli Kirleticilere Karşı Korunmasına Yönelik Ulusal Eylem Planının Güncellenmesi Projesi (2016-2017)” 13 Haziran 2016 tarihinde başlamış olup, 24 Kasım 2017 tarihinde tamamlanması planlanmaktadır. Proje ile ülkemizin taraf olduğu Barselona ve Bükreş Sözleşmeleri Kara Kökenli Protokolleri ve ilgili Bölgesel Planlar ve ekosistem yaklaşımı çerçevesinde; kıyılarımızda “İyi Çevresel Duruma (İÇD)” ulaşmak için ulusal önlemler programının belirlenmesi ve önceliklendirilmesini amaçlanmaktadır. KKK UEP 2015 Projesinde; Karadeniz’in Rehabilitasyonu ve Çevresel Korunması için Stratejik Eylem Planı (BSSAP), Akdeniz Stratejik Eylem Planı (SAP-MED), 10 bölgesel plan ve bu planların zaman çizelgeleri, Ekosistem Yaklaşımı – İyi Çevresel Durum (ECAP İÇD) hedeflerinden ekolojik hedef (EH) 5, 9, 10 (ötrofikasyon-EH 5, kirleticiler-EH9, deniz çöpleri-EH10)’dikkate alınarak güncelleme çalışmaları yürütülmektedir (Şekil 1). Güncellenen Ulusal Eylem Planı güçlü bir ulusal deniz kirliliği kontrol ve önleme politikası aracı oluşturarak sürdürülebilir kalkınma için stratejik plan oluşturulmasına zemin hazırlayacaktır.

Proje kapsamında paydaşların yürütülen çalışmalar konusunda bilgi sahibi olmasının sağlanması ve kara kökenli kirliliğe ilişkin ulusal eylem planının geliştirilmesinde uzmanlıklarından yararlanılabilmesi amacı ile bir dizi çalıştay gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Sözkonusu çalıştaylardan ilki olan “Mevcut Durumun Değerlendirilmesi Çalıştayı”, 29-30 Kasım 2016 tarihlerinde ilgili paydaş kurumlardan gelen 72 uzmanın katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda düzenlenmesi planlanan ikinci çalıştay ise **“Ulusal Hedeflerin Belirlenmesi, Boşluk Analizinin Yapılması ve Sıcak Noktaların Güncellenmesi Çalıştayı”** olup, 7-9 Şubat 2016 tarihleri arasında TÜBİTAK Başkanlık/Ankara’da düzenlenmesi planlanmaktadır.

Kentsel/belediye, tarım, sanayi ve izleme olmak üzere dört ana tematik çalışma grubu ile gerçekleştirilen çalıştaylarda, önce katılımcılar yapılan/yapılacak çalışmalara ilişkin olarak bilgilendirilmekte ardından da çalıştayı hedefleri çerçevesinde katılımcıların yereldıkları çalışma grubuna ait uzmanlıklarına başvurulmaktadır.

Ulusal Hedeflerin Belirlenmesi, Boşluk Analizinin Yapılması ve Sıcak Noktaların Güncellenmesi Çalıştayı’nda gerçekleştirilmesi planlanan çalışmalar aşağıdaki bölümde sunulmaktadır.

Şekil 1. SAP-MED sektörlerinin/maddelerinin, Bölgesel Planların/Kararların kirlilik ile ilgili ekolojik hedefler tarafından kapsanması

1. Boşluk Analizinin Yapılması ve Ulusal Hedeflerin Belirlenmesi

Mevcut orta vade durumunun değerlendirilmesinin ardından; İÇD hedefleri, SAP-MED, BSSAP ve Bölgesel Plan gereksinimleri ile mevcut durum arasındaki boşluğun belirlenmesi gerekmektedir. Boşluk analizi aşağıdaki bileşenleri kapsar:

- Politika ve yasa/düzenlemelerdeki boşluklar,
- Kirlilik engelleme ve kontrol önlemlerindeki boşluklar,
- Güncellenen kriterlere göre sıcak nokta değerlendirmesindeki boşluklar,
- Ötrofikasyon ile ilgili EH5, kirleticilerle ilgili EH9 ve deniz çöpü ile ilgili EH10 ve diğer KKK Protokolü değerlendirmeleri için ekosistem yaklaşımı altında optimum izleme ile ilgili bilgi boşlukları,
- Hem kirlilik seviyeleri hem kirlilik yükleri açısından takip ve raporlama ile ilgili boşluklar.

Boşluklar tanımlandığında, boşlukların altında yatan nedenler de tanımlanmalıdır. Daha sonra tematik çalışma ekiplerinin, söz konusu sorunları ulusal çevresel çekincelere göre önceliklendirmesi gerekmektedir. Bu sürecin gerçekçi ölçülebilir operasyon hedeflerinin belirlenmesi için uygun bir çerçeve oluşturması beklenmektedir.

Bir sonraki adım İÇD hedeflerinin SAP-MED, BSSAP ve Bölgesel Plan gereksinimlerini karşılayacak "Ölçülebilir, Operasyonel Ulusal Hedefler"i belirlemektir. Operasyonel hedefler SMART olmalıdır (specific, measurable, achievable, realistic and timely/belirli, ölçülebilir, başarılabılır, gerçekçi ve zamanında). Bunun için, KKK UEP güncelleme tematik çalışma ekipleri üç EH'nin (ötrofikasyon, kirleticiler ve deniz çöpü) her biri için SAP-MED ve Bölgesel Planlarda yer alan gereksinimleri (EK-1 Tablo 1, 2, 3 ve 4'te) incelemelidir. Bunlar uygun olarak değerlendirildiği takdirde operasyonel hedeflerin geliştirilmesini sağlayacak bir şablon görevi görmektedir.

Operasyonel hedefler, ulusal seviyede ve nihai tarihe ulaşmadan önce aşamalı olarak da belirlenebilir. Operasyonel hedefler bölgesel gereksinimlerle aynı olabilir (SAP-MED, Bölgesel Planlar ECAP, İÇD hedefleri) veya mevcut önlemlerin kirlilik engelleme ve kontrol konusunda etkin olması durumunda ölçülebilir açıdan daha düşük seviyede de olabilir.

Operasyonel hedeflerin belirlenmesinde ekonomik boyutlarla ilgili olarak KKK UEP tematik çalışma ekipleri şunları göz önünde bulundurmalıdır:

- Genel sosyo-ekonomik koşullar
- Sağladıkları ekonomik faydalar (örneğin mevcut/yeni sektörlerin gelişme olanağı, yeni istihdam olanakları) veya çevresel bozunma maliyetleri (örneğin turizmde azalmadan dolayı ekonomik kayıpların engellenmesi, azalan balık stokları, kamu sağlığı ile ilgili maliyetler)
- İlk KKK UEP önlemlerinin uygulanmaması ile ilgili tanımlanan sorunlar/nedenler (örn. fon eksikliği, yetersiz tarifler, teşvik eksikliği gibi).

Birleşmiş Milletler Akdeniz Eylem Planı Sekretaryası (UNEP MAP) tarafından hazırlanan rehber dokümanlarda, mevcut orta vade durumunun ve operasyonel hedeflerin belirlenmesi çalışmalarında "Mevcut Orta Vade Durumu Değerlendirmesi Bilgi Formu (A)"nın kullanılması önerilmektedir (EK-2). Bu form, yasal olarak bağlayıcı her gereksinim için orta vade durumu, boşluklar ve operasyonel hedefler ile ilgili bilgilerin derlenmesini sağlamaktadır. EK-1'de Tablo 2, 3 ve 4'de yer alan yer alan SAP-MED, Bölgesel Plan gereksinimleri kimlik numaraları, A Formundaki ilk "yasal gereksinimler" kolonu için referans numarası olarak alınabilir. Rehber dokümanlar, operasyonel hedeflerin her nehir havzası ve her ekolojik hedef için 3 ile 5 hedefi aşmamasını önermektedir.

2. Sıcak Noktaların Belirlenmesi

Ülkemiz Akdeniz, Ege Denizi ve Karadeniz kıyıları için Bölgesel Deniz Sözleşmeleri olan Barcelona ve Bükreş Sözleşmeleri Kara Kökenli Kirleticiler Protokolleri uyarınca sıcak nokta ve hassas alanların tanımı aşağıda verilmektedir:

Sıcak Nokta (UNEP – MAP tanımı): Kıyılarda, insan sağlığı, ekosistemler, biyoçeşitlilik, sürdürülebilirlik veya ekonomiyi önemli düzeyde etkileyen baskın nokta kaynaklardan her biridir. Diğer bir deyişle, deniz ortamının, insan sağlığını, ekosistemleri, biyoçeşitliliği, sürdürülebilirliği veya ekonomiyi önemli düzeyde etkileyecek şekilde; bir veya daha çok noktadan gelen veya yayılı kaynak kirliliğine maruz kaldığı kıyı alanlarıdır (UNEP MAP 1999).

Sıcak Nokta (Karadeniz Denizel Ortamının Kara Kökenli Kirleticilerden ve Aktivitelerden Korunması Protokolü (LBSA, 2009)'ndeki tanım): Yüksek seviyede kirlenmeye maruz kalmış ve "insan sağlığı, ekosistemler/doğal kaynaklar, ekonomik öneme sahip kaynaklar" üzerinde bulunan mevcut veya potansiyel olumsuz etkilerin önlenmesi ve azaltılması için öncelikli olarak ele alınması gereken yüzeysel sular veya özel bir akifere bitişik sınırlı/tanımlanabilir yerel karasal alanlar olarak tanımlanmaktadır. Bu tanıma göre, "Sıcak Nokta", noktasal veya yayılı kaynakların **insan sağlığı ve/veya ekosistemler ve/veya ekonomi** üzerinde mevcut/potansiyel olumsuz etkilerinin tespit edildiği alanlardır.

Hassas Alan (Barcelona Sözleşmesi KKK Protokolü Tanımı): Doğal veya sosyo-ekonomik yönden değer taşıyan körfez ve kıyı sularının, kara kökenli kirlilik dolayısıyla negatif olarak etkilenmesi riskinin yüksek olduğu alanlardır. Hassas bir alan, doğal özelliklerinin kirlilik birikimine ve/veya çevre kalitesinin insanoğlu aktiviteleri sonucunda bozulmasına imkan verecek alanlar olarak tanımlanır. Burada kriter, alanın "Doğal Karakteristikleri" ve "Kirlilik Riski"nden oluşmaktadır (UNEP MAP, 1999).

Bu tanımlar çerçevesinde, "Türkiye Kıyılarında Kentsel Atıksu Yönetimi: Sıcak Nokta ve Hassas Alanların Belirlenmesi Projesi –SINHA, 2008-2011)" kapsamında Akdeniz Ege kıyıları için, daha önce 1999 ve 2003 yıllarında belirlenmiş olan sıcak nokta/hassas alanların güncellenmesi çalışması yapılmıştır. Buna göre en son 2009'da güncellenmiş olan liste Tablo 1'de verilmektedir. Karadeniz kıyılarımız için Bükreş Sözleşmesi Karadeniz Çevre Programı tarafından yürütülen "Sınır Ötesi Teşhis Analizi" ve "Karadeniz Çevresel Öncelik Çalışması" kapsamında uzmanlar tarafından, halk sağlığı, içme suyu kalitesi, deniz canlıları, diğer yararlı kullanımlar, refah ve ekonomi parametrelerinin önem derecelerine göre puanlandırılması ile 1999 yılında belirlenen sıcak noktalar ise Tablo 2'de verilmektedir:

KKK UEP 2015 Projesi kapsamında, mevcut sıcak noktaların güncellenmesi yapılırken insan sağlığı, iyi çevresel durum, ekonomik faaliyetler ve sınırötesi kriterleri dikkate alınacaktır.

"Ulusal Hedeflerin Belirlenmesi, Boşluk Analizinin Yapılması ve Sıcak Noktaların Belirlenmesi Çalıştayı"na ait bilginotu, gündem ve sıcak noktaların güncellenmesine yönelik Akdeniz Eylem Planı Sekretaryası tarafından hazırlanan kılavuz dokümanı da içeren çalışma dokümanlarına aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

<http://ctue.mam.tubitak.gov.tr/tr/announcements/ulusal-hedeflerin-belirlenmesi-bosluk-analizi-ve-sicak-noktalarin-guncellenmesi>

Tablo Hata! Belgede belirtilen stilde metne rastlanmadı.. Akdeniz-Ege Kıyusal Alanları/Yerleşim Bölgeleri Hassas Alan ve Sıcak Noktaları Güncellenmiş Listesi (SINHA Projesi, 2009)

No	Kıyusal Alan/Yerleşim Bölgesi İsmi	Statü	Kategori	Açıklama
1	Meriç Deltası	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi düşük -Akıntı orta/güçlü -Tabakalaşma güçlü -Meriç Nehri kaynaklı yoğun kirlilik girdileri -Uluslararası havza sınırlarına ve yüksek kirlilik yük değerlerine sahip Meriç Nehri'nin döküldüğü kıyusal alan
	Enez	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi düşük -Akıntı orta/güçlü -Tabakalaşma güçlü -KADDT yok -Lagün
2	Edremit Körfezi	Hassas Alan	B	-Kapalı körfez, -Atıksu Deşarj Standartlarına uymayan yoğun zeytinyağı üretimi
	Edremit	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi >1 -Akıntı güçlü -Tabakalaşma güçlü -Nüfusu 100.000-1.000.000 arasında -Narlı AAT (İnşaat, İleri Arıtma) -KADDT yok -Atıksu Deşarj Standartlarına uymayan yoğun zeytinyağı üretimi
	Gömeç	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi düşük -Akıntı orta -Gömeç Biyolojik Arıtma Tesisi -KADDT yok -Atıksu Deşarj Standartlarına uymayan yoğun zeytinyağı üretimi
	Ayvalık	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi düşük -Akıntı Orta -Derin Deniz Deşarjı mevcut -KADDT yok -Ayvalık AAT (İkincil Arıtma), Küçükköy AAT (İleri Arıtma) ve Altınova AAT (İleri Arıtma) -Atıksu Deşarj Standartlarına uymayan yoğun zeytinyağı üretimi -Yoğun turizm
3	Çandarlı Körfezi	Hassas Alan	B	-Yarı Kapalı körfez -Kıyı eğimi >1 -Akıntı orta -Tabakalaşma orta -Bergama, Kınık, Soma, Kırkağaç ilçelerinden ileri gelen evsel ve endüstriyel kirlilik Bakırçay vasıtasıyla Çandarlı Körfezi'ne taşınmaktadır. -Aliağa İlçesinde yoğun petrol sanayi
	Bergama	Hassas Alan	B	-Yarı Kapalı körfez -Kıyı eğimi >1 -Akıntı orta -Nüfusu 100.000-1.000.000 arasında -Bergama Belediyesi AAT (İleri Arıtma) -KADDT var -Yoğun tarım,
	Aliağa	Sıcak Nokta	B	-Aliağa Üçüncül Seviye Biyolojik arıtma tesisi işletmeye alındı. -PETKİM Rafinerisi'nden kaynaklanan yoğun endüstriyel kirlilik yükleri -Yoğun liman faaliyetleri -KADDT yok, KADDT'ye aktarma var

No	Kıyasal Alan/Yerleşim Bölgesi İsmi	Statü	Kategori	Açıklama
4	İzmir Körfezi	Sıcak Nokta	B	-Kapalı körfez -Kıyı eğimi düşük -Akıntı orta -Tabakalaşma orta -İzmir'e bağlı Menemen, Kemalpaşa ilçeleri ile Manisa'ya bağlı Turgutlu, Akhisar, Alaşehir ve Salihli ilçeleri ile Uşaktaki evsel ve endüstriyel atıklar Gediz Nehri ve kolları Kum çayı, Nif Çayı ve Alaşehir Çayları ile İzmir Körfezi'ni etkilemektedir. -İzmir merkez ilçeleri ve Menemen ilçesinde yoğun endüstriyel aktiviteler.
	Menemen	Sıcak Nokta	B	- Kıyı eğimi düşük -Akıntı orta -Tabakalaşma orta -Standartlara uymayan yoğun deri sanayi -KADDT yok, KADDT'ye aktarma var -Menemen Belediyesi AAT (İleri Arıtma) -Lagün -Menemen Üçüncül Seviye Biyolojik arıtma tesisi işletmeye alındı.
	İzmir	Sıcak Nokta	B	-Kıyı eğimi düşük -Akıntı orta -Tabakalaşma orta -Nüfus> 150.000 -Çiğli üçüncül seviye biyolojik arıtma tesisi -KADDT var -Urla Belediyesi AAT (İleri Arıtma) -Yoğun sanayi ve nüfus -Yoğun liman faaliyetleri
	Urla	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi düşük -Akıntı orta -Tabakalaşma orta -Düşük su değişimi kapasitesi -Yoğun hayvan yetiştiriciliği -Urla üçüncül seviye biyolojik arıtma tesisi -KADDT var
5	Kuşadası Körfezi	Hassas Alan	B	-Açık körfez -Kıyı eğimi >1 -Akıntı güçlü -Tabakalaşma orta -Selçuk, Tire, Ödemiş, Bayındır ve Torbalı ilçeleri kentsel ve endüstriyel atıksuları ile kirlenen Küçük Menderes Nehri'nin döküldüğü körfez.
	Menderes	Hassas Alan	C	-Açık körfez -Kıyı eğimi >1 -Akıntı güçlü -Tabakalaşma orta -Biyolojik arıtma tesisi -KADDT var
	Kuşadası	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi >1 -Akıntı güçlü -Tabakalaşma orta -Yaz nüfusu>100.000 -Yoğun turizm -Kuşadası AAT -KADDT var -Yoğun marina aktiviteleri
	Selçuk	Hassas Alan	B	- Açık körfez -Kıyı eğimi >1 -Akıntı güçlü -Selçuk AAT (Doğal Arıtma) -KADDT var -Yoğun turizm

No	Kıyusal Alan/Yerleşim Bölgesi İsmi	Statü	Kategori	Açıklama
6	Büyük Menderes Deltası	Hassas Alan	B	-Açık körfez -Kıyı eğimi >1 -Akıntı güçlü -Tabakalaşma normal -Söke, Didim, Aydın ve Uşak illerinin kirletilmiş suları ise Büyük Menderes Nehri ile Ege Denizi'ne dökülmektedir.
	Söke	Hassas Alan	B	-Lagün -Açık körfez- KADDT yok -Kıyı eğimi >1 -Akıntı güçlü -Söke AAT (İkincil Arıtma) -KADDT var -Nüfusu 100.000-1.000.000 arasında
7	Güllük Körfezi	Hassas Alan	B	-Kapalı körfez -Büyük Menderes Nehri'nden taşınan kirlilik -Milas ilçesi evsel atıksuları ve akuva kültür çalışmaları.
	Milas	Hassas Alan	B	-Açık körfez -Lagün -Kıyı eğimi >1 -Akıntı güçlü -Tabakalaşma orta Nüfusu 100.000-1.000.000 arasında -KADDT yok -Milas AAT (İkincil Arıtma) -Yoğun tarım -Yoğun hayvan yetiştiriciliği -Yoğun zeytinyağı üretimi -Yoğun balık çiftlikleri-
	Didim	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi >1 -Akıntı zayıf -Tabakalaşma orta -Trix 3-4,6 -Lagün -KADDT var -Didim AAT (İkincil Arıtma) -Yoğun turizm -Biyolojik Arıtma tesisi
8	Gökova Körfezi	Hassas Alan	B	-Kapalı körfez -Yoğun turizm
	Bodrum	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi >1 -Akıntı orta -Tabakalaşma zayıf Yoğun turizm -Yoğun balık çiftlikleri -Nüfusu>100.000 -İçmeler AAT (İkincil Arıtma) - KADDT yok -Yoğun marina aktiviteleri
	Muğla	Hassas Alan	B	-Kapalı körfez -Kıyı eğimi >1 -Akıntı orta -Tabakalaşma zayıf -KAAT yok -KADDT yok
	Ula	Hassas Alan	B	-Kapalı körfez -Kıyı eğimi >1 -Akıntı orta -Tabakalaşma zayıf -Akyaka-Gökova AAT (İkincil Arıtma) -KADDT var
	Marmaris	Hassas Alan	B	-Kapalı körfez -Kıyı eğimi düşük -Akıntı zayıf -Tabakalaşma zayıf -Yoğun turizm -Yoğun marina aktiviteleri -Marmaris biyolojik arıtma tesisi. -KADDT var

No	Kıyusal Alan/Yerleşim Bölgesi İsmi	Statü	Kategori	Açıklama
9	Fethiye	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi düşük -Akıntı zayıf -Tabakalaşma zayıf -Lagün -Üçüncül seviye biyolojik arıtma tesisi -KADDT var -Yoğun turizm-Yoğun tarım
10	Finike Körfezi	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi düşük -Akıntı orta -Tabakalaşma zayıf
	Kale	Hassas Alan	C	-Kıyı eğimi düşük -Akıntı orta-Tabakalaşma zayıf -KAAT (İhale aşamasında) -KADDT yok
	Finike	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi düşük -Akıntı orta-Tabakalaşma zayıf -KAAT yok -KADDT yok
	Kumluca	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi düşük -Akıntı orta-Tabakalaşma zayıf -Biyolojik arıtma tesisi -KADDT yok -Kumluca AAT (İkincil Arıtma)
11	Serik-Manavgat Kıyusal Alanı	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi düşük-Akıntı zayıf -Tabakalaşma var
	Serik	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi düşük -Akıntı zayıf-Tabakalaşma var -Nüfusu 100.000-1.000.000 arasında -KADDT var -Yoğun tarım-Yoğun turizm
	Manavgat	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi düşük -Akıntı zayıf-Tabakalaşma var -Üçüncül seviye biyolojik arıtma tesisi var -KADDT var -Yoğun tarım-Yoğun turizm
12	Mersin Körfezi	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi düşük -Akıntı zayıf -Tabakalaşma zayıf -Lagün -Seyhan ve Berdan Nehirleriyle taşınan evsel, endüstriyel ve tarım kaynaklı yoğun kirlilik -Yaz Nüfusu >1.000.000 ve KAAT yok -Deşarj kriterlerine uyan yoğun sanayi
	Silifke	Hassas Alan	B	-Lagün -Kıyı eğimi düşük -Akıntı orta -Tabakalaşma zayıf -Trix <3 -Biyolojik arıtma tesisi -Nüfusu 100.000-1.000.000 arasında -Mara AAT (Proje aşamasında) -KADDT yok -Yoğun tarım
	Erdemli	Hassas Alan	B	-Nüfusu 100.000-1.000.000 arasında -KAAT ve KADDT yok
	Mersin	Sıcak Nokta	B	-Kıyı eğimi düşük -Akıntı zayıf-Tabakalaşma zayıf -Trix >4 -Üçüncül seviye biyolojik arıtma tesisi var -KADDT var -Yaz Nüfusu >1.000.000 -Deşarj kriterlerine uyan yoğun sanayi -Yoğun turizm-Yoğun liman faaliyetleri -Yoğun marina aktiviteleri
	Tarsus	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi düşük -Akıntı zayıf-Tabakalaşma zayıf -Trix >4 -Lagün -Yoğun tarım -Yoğun hayvan yetiştiriciliği -Deşarj kriterlerine uyan yoğun sanayi -Nüfusu 100.000-1.000.000 arasında -KADDT yok

No	Kıyasal Alan/Yerleşim Bölgesi İsmi	Statü	Kategori	Açıklama
13	İskenderun Körfezi	Hassas Alan	B	-Kapalı körfez -Lagün -Ceyhan Nehri'yle taşınan tarım kaynaklı yoğun kirlilik -Kıyı eğimi düşük -Yoğun tarım
	Karataş	Hassas Alan	B	-Lagün -Kıyı eğimi düşük -Akıntı zayıf -Tabaklaşma zayıf -Trix <3 KAAT yok -KADDT yok -Yoğun tarım
	Yumurtalık	Hassas Alan	B	-Lagün -Kıyı eğimi düşük -Akıntı zayıf -Tabaklaşma zayıf -Trix <3 -Biyolojik Arıtma tesisi -KADDT yok -Yoğun tarım
	Ceyhan	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi düşük -Akıntı zayıf -Tabaklaşma zayıf -Trix <3 -Yoğun tarım -Nüfusu 100.000-1.000.000 arasında -Ceyhan AAT (İleri Arıtma) -ve KADDT yok -Deşarj kriterlerine uyan yoğun sanayi
	Erzin	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi düşük -Akıntı zayıf -Tabaklaşma zayıf -Trix <3 -KADDT yok -KAAT yok
	Dört Yol	Hassas Alan	B	-Kıyı eğimi düşük -Akıntı zayıf -Tabaklaşma zayıf -Trix <3 -Deşarj kriterlerine uyan yoğun sanayi -Biyolojik arıtma tesisi mevcut -Nüfusu 100.000-1.000.000 arasında -Dört Yol AAT (İkincil Arıtma) -KADDT yok, KADDT'ye aktarma var
	İskenderun	Hassas Alan	B	-Kapalı körfez -Akıntı zayıf -Tabaklaşma zayıf -Trix <3 -Deşarj kriterlerine uyan yoğun sanayi -Nüfusu 100.000-1.000.000 arasında -İskenderun AAT (İkincil Arıtma) -KADDT yok, KADDT'ye aktarma var

KAAT: Kentsel Atıksu Arıtma Tesisi

KADDT: Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi

Tablo 2. Akdeniz-Ege Kıyusal Alanları/Yerleşim Bölgeleri Hassas Alan ve Sıcak Noktaları Güncellenmiş Listesi (SINHA Projesi, 2011)

Sıcak Nokta İsmi	Havza	Durumu	Kirletici Kaynak	Temel Aktivite	Kanalizasyon Durumu (%)	Katı Atık Bertaraf Yöntemi	KAAT	KAAT Açıklama
Samsun – Merkez (Eysel)	Yeşilirmak	Sıcak Nokta (TDA, 1999)	Noktasal Kaynak	Eysel Deşarj	90	Düzenli	Var	İleri Biyolojik
Bafra, Samsun (Eysel)	Kızılırmak	Sıcak Nokta (TDA, 1999)	Noktasal Kaynak	Eysel Deşarj	100	Düzensiz	Var	İkincil Arıtma
Zonguldak – Merkez (Eysel)	Batı Karadeniz	Sıcak Nokta (TDA, 1999)	Noktasal Kaynak	Eysel Deşarj	90	Düzenli	Var	İkincil Arıtma + DDD
Giresun- Merkez (Eysel)	Doğu Karadeniz	Sıcak Nokta (TDA, 1999)	Noktasal Kaynak	Eysel Deşarj	95	Düzensiz	Var (Fiziksel Arıtma + DDD)	Merkez nüfusunun %30'u kapsamaktadır. Kalan kısım için DDD çalışmaları devam etmektedir.
Ordu- Merkez (Eysel)	Doğu Karadeniz	Sıcak Nokta (TDA, 1999)	Noktasal Kaynak	Eysel Deşarj	90	Düzensiz	Yok	DDD – Yapım aşamasında
Trabzon-Merkez (Eysel)	Doğu Karadeniz	Sıcak Nokta (TDA, 1999)	Noktasal Kaynak	Eysel Deşarj	98	Düzenli	Var (Fiziksel Arıtma + DDD)	Çalışmıyor. Hat yenileme çalışmaları sürmektedir.
Toros Tarım, Samsun (Endüstriyel)	Yeşilirmak	Sıcak Nokta (TDA, 1999)	Noktasal Kaynak	Sanayi Deşarj			Yok	Çevresel Rehabilitasyon çalışmaları sürüyor (Mevcut Durum Değerlendirme Çalıştayı)
Zonguldak – Ereğli (Eysel)	Batı Karadeniz	Sıcak Nokta (TDA, 1999/ Listeden Çıkarılması Önerilenler*)	Noktasal Kaynak	Eysel Deşarj	98	Düzenli	Var (Fiziksel Arıtma + DDD)	Çalışır Durumda
Eti Bakır, Samsun (Endüstriyel)	Yeşilirmak	Sıcak Nokta (TDA, 1999/ Listeden Çıkarılması Önerilenler*)	Noktasal Kaynak	Sanayi Deşarj			Var	Kimyasal Arıtma Çevresel Rehabilitasyon çalışmaları sürüyor (Mevcut Durum Değerlendirme Çalıştayı)
Eti Murgul, Artvin (Endüstriyel)	Çoruh	Sıcak Nokta (TDA, 1999/ Listeden Çıkarılması Önerilenler*)	Noktasal Kaynak	Sanayi Deşarj			Yok	Atık Barajı Yapım Aşamasında

Çarşamba, Samsun (Eysel)	Yeşilirmak	Listeye Eklenmesi Önerilenler**	Noktasal Kaynak	Eysel Deşarj	100	Düzenli	Yok	Proje Aşamasında
Filyos Havzası	Batı Karadeniz Alt Havzası	Listeye Eklenmesi Önerilenler**	Noktasal ve Yayılı Kaynak	Eysel Deşarj, Tarım, Hayvan Yetiştiriciliği	65-100	Düzensiz	Var/Yok	
Suluova, Amasya	Yeşilirmak	Listeye Eklenmesi Önerilenler**	Yayılı Kaynak	Tarım, Hayvan Yetiştiriciliği	100	Düzenli	Yok	
Merzifon, Amasya	Yeşilirmak	Listeye Eklenmesi Önerilenler**	Yayılı Kaynak	Tarım, Hayvan Yetiştiriciliği	100	Düzensiz	Yok	
Turhal, Tokat	Yeşilirmak	Listeye Eklenmesi Önerilenler**	Yayılı Kaynak	Tarım, Hayvan Yetiştiriciliği	100	Düzensiz	Yok	

* 1999'da Sıcak Nokta olarak belirlenmiş ancak SINHA Projesi kapsamında sıcak nokta listesinden çıkarılması önerilen noktalar

** 1999'da Sıcak Nokta olarak belirlenmemiş ancak SINHA Projesi kapsamında sıcak nokta listesine dahil edilmesi önerilen noktalar

Ek 1

Barselona Sözleşmesi KKK Protokolü /SAP-MED, Bölgesel Planlar ve Yasal Olarak Bağlayıcı nlemlerin Kirlilikle İlgili Ekolojik Hedeflere (EO5, EO9 ve EO11) ve GES Hedeflerine İlişkin Tablolar

Tablo 1 : LBS Protokolü ile Kirlilikle İlgili Akdeniz Ekolojik Hedefleri arasındaki bağlantılar

LBS Protokolü/SAP MED/ Bölgesel Planlar	Akdeniz'de kirlilikle ilgili ekolojik hedefler			
	EO5 GES hedefleri	EO9 GES hedefleri	EO10 GES hedefleri	
<i>Üzerinde anlaşılan GES hedefleri</i>	BOİ emisyonlarının karasal kaynaklardan azaltılması	Kirletici emisyonlarının karasal kaynaklardan azaltılması	Kıyıya atılan deniz çöpü sayısında azalan bir eğilim	
	Besin emisyonlarının karasal kaynaklardan azaltılması	Akut kirlilik olaylarının görülmesinde azalan bir eğilim	Su yüzeyinde ve deniz tabanında deniz çöpü sayısında azalan bir eğilim	
	İnsan etkinlikleri dolayısıyla yüksek risk alanlarında <i>Klorofil-a</i> yoğunluğunda azalan bir eğilim	Düzenleyici limitlerin üzerinde kirlilik belirlenen deniz mahsulü örneklerinde azalan bir eğilim	Dolanma olaylarında azalan bir eğilim ve/veya koruyucu türlerin mide içeriklerinde azalan bir eğilim	
	İnsan etkinliklerinden etkilenen alanlarda şeffaflık konusunda artan bir eğilim	Belirlenen standartlar içerisinde intestinal enterococci yoğunluğunun yüzdesinde artan bir eğilim		
	HAB'lerin görülme sıklığında azalan bir eğilim	HAB'lerin görülme sıklığında azalan bir eğilim		
	İnsan etkinliklerinin etkisi altındaki alanlarda çözünen oksijen yoğunluklarında artan bir eğilim			
<i>Genel SAP MED hedefleri (öncelikli kirleticiler dahil olmak üzere 22 hedef)</i>	Belediye atık suyu (3)	Belediye atık suyu (3)	Belediye atık suyu (3)	
	Tarım ve su kültüründen besin girişleri (1)	Belediye katı atıkları (2)	Belediye katı atıkları (2)	Fiziksel değişimler ve habitatların yok olması (2)
		Şehirde hava kirliliği (4)		
		Kalıcı Organik Kirleticiler (KOK)'lar (1)		
		Ağır Metaller (Hg, Cd, Pb, Zn, Cu, Cr) (2)		
		Organometalik Bileşenler (1)		
		PAH (1)		
		Organohalojen bileşikler (1)		
		Radyoaktif maddeler (1)		
		Tehlikeli atıklar (1)		
Besinler ve askıda katılar (2)				
<i>Bölgesel Plan Deniz Çöpü (12 hedef)</i>	Hiç yok	Hiç yok	Deniz çöpü yönetimi için stratejik çerçevenin uyarlanması (0) (<i>Karar IG.20/10</i>)	
			Akdeniz'de deniz çöpü yönetimi (12) (<i>Karar IG21/7</i>)	

LBS Protokolü/SAP MED/ Bölgesel Planlar	Akdeniz'de kirlilikle ilgili ekolojik hedefler		
	EO5 GES hedefleri	EO9 GES hedefleri	EO10 GES hedefleri
<i>Bölgesel Plan BOİ(5 hedef)</i>	Şehir atık suyundan BOİ5'in azaltımı (3) (Karar IG. 19/7) Gıda sektöründe BOİ5'in azaltımı (2) (Karar IG.20/8,2)	Gıda sektöründe BOİ5'in azaltımı (2) (Karar IG.20/8,2)	Hiç yok
<i>Bölgesel Plan Cıva (8 hedef)</i>	Hiç yok	Cıva girişlerinin azaltımı (8) (Karar IG. 2 0/8.1)	Hiç yok
<i>Bölgesel Plan POP'ler (3 hedef)</i>	Hiç yok	Alfa heksaklorosikloheksan, beta heksaklorosikloheksan, Hekzabrombinofenil, Klorodekon; Pentaklorobenzen, Tetrabromodipenil eter ve Pentabormidipenil eter, Hekzabormodipenil eter ve Heptabromodipenil eter, Lindan, Endosülfan, Perflorooktan sülfonik asit, tuzları ve perfloroaktan sülfonil florid kullanımının azaltılması ve/veya üretimi ve kullanımının azaltılması (3) (Karar IG. 2 0/8.3) Aldrin, Klorodan, Dieldrin, Endrin, Ephaklor, Mireks ve Toksafen 'in ortadan kaldırılması (3) (Karar IG. 19/8) DDT'nin aşamalı olarak bırakılması (3) (Karar IG. 19.9)	Hiç yok
<i>Yüzme Suyu Kalitesi COP kararı (1 hedef)</i>	Akdeniz'de yüzme suları için kriterler ve standartlar (1) (Karar IG.20/9)	Akdeniz'de yüzme suları için kriterler ve standartlar (1) (Karar IG.20/9)	Hiç yok

Tablo 2 : Ekolojik Hedef EO5 (Ötrofikasyon) için LBS/SAP-MED ve Bölgesel Planların taahhütlerinin ayrıntılı analizi

LBS Protokolü/SAP MED/Bölgesel Planları	Sektör/ Madde	Kimlik	EO5: Ötrofikasyon				Diğer Akdeniz Ekolojik hedefler ve diğer politika çerçevelerine bağlantı
			GES Hedefleri				
			BOİ emisyonlarını n karasal kaynaklardan azaltılması	Besin emisyonlarını n karasal kaynaklardan azaltılması	İnsan etkinlikleri dolayısıyla yüksek risk alanlarında kolibasili yoğunluğunda azalan bir eğilim	İnsan etkinliklerinde n etkilenen alanlarda şeffaflık konusunda artan bir eğilim	
Uygulanabilir SAP-MED gereksinimleri	Belediye atık suyu (Şehir çevresi)	MW1	Yağmur suyu ve belediye atık sularının ayrı toplanmasının teşvik edilmesi				EO8, EO9, EO10
		MW2	Arıtılan siviların su kaynaklarının korunması için yeniden kullanımının teşvik edilmesi				-
		MW3	Kıyı şehirleri ve 100.000'den fazla nüfusu olan şehirler bir kanalizasyon sistemine bağlanmalıdır				EO8, EO9, EO10, EU MSFD
	Besinler ve askıda katılar (endüstriyel gelişim)	NU1	Tarım ve su kültüründen gelen ve kirliliğe neden olabilecek besin girişlerinin azaltılması				EO4, EO9, EU MSFD
		NU2	BOİ, besin ve askıda katı kaynakları olan endüstriyel kuruluşlardan gelen tüm atık suların bertaraf edilmesi				EO4, EO9, EU MSFD
Deniz Çöpü Bölgesel Plan gereksinimleri		SW1	Akıntıyı ve nehircil çöp katkılarını engelleyecek uygun şehir kanalizasyon ve atık su arıtma tesislerinin kurulması için gerekli önlemlerin alınması				EO9, EO10, EU MSFD
Bölgesel Plan BOİ gereksinimleri		MW4	"Şehir atık suyundan BOİ5'lerin azaltımı ile ilgili bölgesel yönerge" gereksinimleri uyarınca şehir atık suyundan arıtma sonrası BOİ5'ler için emisyon limit değerlerinin (ELV) uyarlanması				-
		MW5	Belediye atık su arıtma tesislerinin çevreye gerçekleştirdiği deşarjların izlenmesiyle uyarlanan ELV'lerin uygulanması				EU MSFD
		MW6	2.000'den fazla nüfusu olan tüm yerleşkelerin çevreye deşarj etmeden önce şehir atık sularını toplayıp arıtmasını sağlamak				EO8, EO9, EO10, EU MSFD
		NU3	Su kütlelerine 4.000 PE'den fazla deşarj yapan ve Ek 1'de belirtilen Endüstriyel Gıda Tesisleri aşağıdaki gereksinimleri karşılamalıdır: COD 160 mg/l veya TOC 55 mg/l ve BOİ 30 mg/l				-
		NU4	Gıda sektörü tesisinin kanalizasyon sistemine deşarj yapması durumunda, yetkili otoriteler şehir atık suyu arıtma tesisinin emisyon deşarj değerleri ile operasyonun uyumlu olabilmesi için bir ELV ve yetkilendirme oluşturmalıdır.				EO9

Tablo 3 : Ekolojik Hedef EO9 (Kirleticiler) için LBS/SAP-MED ve Bölgesel Planların taahhütlerinin ayrıntılı analizi

LBS Protokolü/SAP MED/Bölgesel Planları	Sektör/ Madde	Kimlik	EO9: Kirleticiler					Diğer Akdeniz Ekolojik hedefler ve diğer politika çerçevelerine bağlantı
			GES Hedefleri					
			<i>Kirletici emisyonlarının karasal kaynaklardan azaltılması</i>	<i>Akut kirlilik olaylarının görülmesinde azalan bir eğilim</i>	<i>Düzenleyici limitlerin üzerinde kirlilik belirlenen deniz mahsulü örneklerinde azalan bir eğilim</i>	<i>Belirlenen standartlar içerisinde intestinal enterococci yoğunluğunun yüzdesinde artan bir eğilim</i>	<i>HAB'lerin görülme sıklığında azalan bir eğilim</i>	
Uygulanabilir SAP-MED gereksinimleri	POP'lar	PO1	POP'lerin çevresel olarak sağlam şekilde yönetilebilmesi için BAT ve BEP'lerin uygulanması					Tehlikeli Atık Protokolü, Stokholm Sözleşmesi, Basel Sözleşmesi
		PO2	Biota, sediment veya su içindeki öncelikli kirlenici yoğunluğunun kabul edilebilir sınırlarda tutulması					EO1, EO4, Stockholm Anlaşması, EU MSFD
	Ağır Metaller (Hg, Cd, Pb, Zn, Cu, Cr)	HM1	Cıva, kadmiyum ve kurşun deşarjı, emisyonu ve kayıplarının uzaklaştırılması					Minamata Sözleşmesi Basel Sözleşmesi EU MSFD
		HM2	Deşarj, emisyon ve çinko, bakır ve krom kayıplarından dolayı Akdeniz'de oluşan kirliliğin mümkün olduğunda ortadan kaldırılması					Basel Anlaşması EU MSFD
	Organometalik Bileşikler	OM1	Organometalik bileşiklerin ve organo kurşun ve organo kalay bileşiklerinin deşarjı, emisyonu ve kayıplarını mümkün olduğunca ortadan kaldırmak					Minamata Sözleşmesi Basel Sözleşmesi EU
	PAH	PA1	PAH katkılarının ortadan kaldırılması					EU MSFD
	Organohalojen bileşenleri	OH1	Organohalojen bileşenlerinin deşarjı, emisyonu ve kayıplarının neden olduğu kirliliğin mümkün olduğunca ortadan kaldırılması					Basel Anlaşması, EU MSFD
	Radyoaktif maddeler	RS1	Radyoaktif madde katkılarını mümkün olduğunca ortadan kaldırmak					-
	Tehlikeli atıklar	HW1	Güvenli ve çevresel olarak sağlam bir şekilde tüm tehlikeli atıkların bertaraf edilmesi					Tehlikeli Atık Protokolü, Basel Sözleşmesi

LBS Protokolü/SA P MED/Bölgesel Planları	Sektör/ Madde	Kimlik	EO9: Kirleticiler					Diğer Akdeniz Ekolojik hedefler ve diğer politika çerçevelerine bağlantı
			GES Hedefleri					
			Kirletici emisyollarının karasal kaynaklardan azaltılması	Akut kirlilik olaylarının görülmesinde azalan bir eğilim	Düzenleyici limitlerin üzerinde kirlilik belirlenen deniz mahsulü örneklerinde azalan bir eğilim	Belirlenen standartlar içerisinde intestinal enterococci yoğunluğunun yüzdesinde artan bir eğilim	HAB'lerin görülme sıklığında azalan bir eğilim	
	Besinler ve askıda katılar	NU1	Tarım ve su kültüründen gelen ve kirliliğe neden olabilecek besin girişlerinin azaltılması					EO5
		NU2	BOİ, besin ve askıda katı kaynakları olan endüstriyel kuruluşlardan gelen tüm atık suların bertaraf edilmesi					EO5, EU MSFD
	Fiziksel değişimler ve habitatların yok olması	PY1	Ekosistem işlevinin korunması ve türler ile habitatların tutarlılığının ve biyolojik çeşitliliğinin korunması					EO1, EO2, EO4, EO6, EO8, EU MSFD
		PY2	Antropojenik etkinliklerden kötü şekilde etkilenen deniz ve kıyı habitatlarının kurtarılması					EO1, EO2, EO3, EO4, EO6, EO8, EU MSFD
Bölgesel Plan BOİ gereksinimleri		NU3	Su kütlelerine 4.000 PE'den fazla deşarj yapan ve Ek 1'de belirtilen Endüstriyel Gıda Tesisleri aşğıdaki gereksinimleri karşılamalıdır: COD 160 mg/l veya TOC 55 mg/l ve BOİ 30 mg/l					EO5, EU MSFD
		NU4	Gıda sektörü tesisinin kanalizasyon sistemine deşarj yapması durumunda, yetkili otoriteler şehir atık suyu arıtma tesisinin emisyon deşarj değerleri ile operasyonun uyumlu olabilmesi için bir ELV ve yetkilendirme oluşturmalıdır.					EO5, EU MSFD
Bölgesel Plan Cıva gereksinimleri		HM3	Cıva pili kullanan yeni Klor alkali tesislerinin ve katalizör olarak cıva kullanan vinil klorid monomer üretim tesislerinin inşa edilmesinin engellenmesi					Minamata Sözleşmesi Basel Sözleşmesi
		HM4	Klor Alkali endüstrisi dışında "cıva katkılarının azaltılması ile ilgili bölgesel plan" içerisine eklenen değerlere dayanarak cıva emisyonları için Ulusal ELV'lerin uyarlanması					Minamata Sözleşmesi Basel Sözleşmesi EU
		HM5	Klor alkali tesislerindeki operasyonlardan cıva salımının sona erdirilmesi					Minamata ve Basel Sözleşmeleri EU MSFD
		HM6	Geçmişte cıva ile kirlenilen mevcut alanların tanımlanması					Minamata Sözleşmesi Basel Sözleşmesi
		HM7	Geçmişte cıva ile kirlenilen alanlara çevresel olarak sağlam yönetim önlemlerinin uygulanması					Tehlikeli Atık Protokolü, Minamata Sözleşmesi Basel Sözleşmesi

LBS Protokolü/SAP MED/Bölgesel Planları	Sektör/ Madde	Kimlik	EO9: Kirleticiler					Diğer Akdeniz Ekolojik hedefler ve diğer politika çerçevelerine bağlantı
			GES Hedefleri					
			<i>Kirletici emisyonlarının karasal kaynaklardan azaltılması</i>	<i>Akut kirlilik olaylarının görülmesinde azalan bir eğilim</i>	<i>Düzenleyici limitlerin üzerinde kirlilik belirlenen deniz mahsulü örneklerinde azalan bir eğilim</i>	<i>Belirlenen standartlar içerisinde intestinal enterococci yoğunluğunun yüzdesinde artan bir eğilim</i>	<i>HAB'lerin görülme sıklığında azalan bir eğilim</i>	
	HM8	Devre dışı bırakılan tesislerdeki metalik cıva için çevresel olarak sağlam bir yönetim oluşturulması					Tehlikeli Atık Protokolü, Minamata Sözleşmesi Basel Sözleşmesi	
	HM9	Nihai olarak durdurulana kadar Klor alkali tesislerinden (havaya, suya ve ürünlere) yayılan cıvanın aşamalı olarak azaltılması					Minamata Sözleşmesi Basel Sözleşmesi EU	
	HM10	Cıva içeren atıkların izole edilmesi ve korunması için uygun önlemlerin alınması					Tehlikeli Atık Protokolü, Minamata Sözleşmesi Basel Sözleşmesi	
<i>Bölgesel Plan POP gereksinimleri</i>	PO1	POP'lerin ve diğer atıkların üretimi ve kullanımı, ithalat ve ihracatını durdurmak için gerekli yasal ve idari önlemlerin alınması ve/veya yasaklanması					Tehlikeli Atık Protokolü, Stockholm Sözleşmesi Basel Sözleşmesi	
	PO2	POP'lerden oluşan veya POP'lerin yer aldığı stokların tanımlanması					Tehlikeli Atık Protokolü, Stockholm Sözleşmesi Basel Sözleşmesi	
	PO3	Pestisitlerin ve PCB'lerin 9 katkılarının aşamalı olarak durdurulması ve istenmeyen kirleticiler olan heksaklorobenzen, diyoksinler ve furanların katkılarının azaltılması					Stockholm Sözleşmesi Basel Sözleşmesi	
<i>Yüzme Suyu Kalitesi COP Kararı gereksinimleri</i>	NU5			Intestinal enterococci temel alınarak Akdeniz bölgesindeki yüzme suları için kriterlerin ve standartların uyarlanması		EU MSFD		

Tablo 4 : Ekolojik Hedef EO10 (Deniz Çöpü) için LBS/SAP-MED ve Bölgesel Planların taahhütlerinin ayrıntılı analizi

LBS Protokolü/SAP MED/Bölgesel Planlar	Sektör/ Madde	Kimlik	EO10: Deniz Çöpü			Diğer Akdeniz Ekolojik hedefler ve diğer politika çerçevelerine bağlantı
			GES Hedefleri			
			<i>Kıyıya atılan deniz çöpü sayısında azalan bir eğilim</i>	<i>Su yüzeyinde ve deniz tabanında deniz çöpü sayısında azalan bir eğilim</i>	<i>Dolanma olaylarında azalan bir eğilim ve/veya koruyucu türlerin mide içeriklerinde azalan bir eğilim</i>	
Uygulanabilir SAP-MED gereksinimleri	Belediye katı atığı (Şehir ortamı)	SW13	Şehir katı atık yönetimi, şu atık hiyerarşisi ile kaynakta azaltıma dayanmaktadır : engelleme, yeniden kullanım, kurtarma ve çevresel olarak sağlam bertaraf			EO9
		SW14	100.000'den fazla nüfusu bulunan şehirlerde şehir katı atıklarının toplanması ve bertaraf edilmesi için çevresel ve ekonomik olarak uygun sistemlerin oluşturulması			EO9
Deniz Çöpü Bölgesel Plan gereksinimleri		SW1	Akıntıyı ve nehircil çöp katkılarını engelleyecek uygun şehir kanalizasyon ve atık su arıtma tesislerinin kurulması için gerekli önlemlerin alınması			EO5, EO8, EO9, EU MSFD
		SW2	Deniz ve kıyı ortamlarında deniz çöpü özellikleri ve miktarlarına göre etkilerin en aza indirilmesi			EO1, EO4, EO8, EU MSFD
		SW3	Makul olan maksimum ölçüde çöplerin deniz yaşamına etkisinin kontrol altına alınması			EO1, EO4, EU MSFD
		SW4	Çöplüklere veya yakılmaya giden plastik ambalaj atık parçalarının azaltılması			EO9
		SW5	Deniz Çöpünün akışını ve nehirciklere katkısını engellemek üzere uygun şehir kanalizasyon sistemlerinin, WWTP ve atık yönetimi sistemlerinin sağlanması			EO5, EO8, EO9, SCP AP, EU MSFD
		SW6	Tarama etkinliklerinden oluşan her türlü deniz çöpünün engellenmesi için uygun maliyetli önlemlerin uygulanması			EO6, EO7, EO8, Çöp Atma Protokolü, EU MSFD
		SW7	Deniz ortamına plastik katkıların en aza indirilmesi için engelleyici önlemlerin uygulanması			EO1, EO4, EU MSFD
		SW8	Kıyılara çöp atılması ve kıyı bölgeleri ile nehirlere yasa dışı kanalizasyon deşarjı dahil olmak üzere yasa dışı çöp atma eylemleriyle mücadele etmek için önlemlerin uygulanması			EO1, EO6, EO7, EO8, EO9, Çöp Atma Protokolü, EU
		SW9	Birikimlerin/deniz çöpü sıcak noktalarının sağlam şekilde bertaraf edilmesi ve düzenli olarak kaldırılması için programların uygulanması			EO1, EO4, EO6, EU MSFD
		SW10	Enerji geri kazanımı olmadan çöp alanına veya yakılmaya giden plastik ambalaj atık parçalarını azaltmak için uygun atık azaltma/yeniden kullanma/geri dönüşüm önlemlerinin uygulanması			EO9
		SW11	Mevcut yasadışı katı atık alanlarının mümkün olduğunca kapatılması			EO9, Sıcak noktalar
		SW12	Özellikle Korunan Önemli Akdeniz Alanları'ndan (SPAMI) yığılan mevcut çöplerin soyu tükenmekte olan türleri etkileyebilecek çöplerin kaldırılması			EO1, EO4, EO6, EU MSFD

Ek 2

**MEVCUT ORTA VADE DURUMU
BİLGİ SAYFASI (A)**

A Formu

(UNEP(DEPI)/MED WG.414/3)

MEVCUT ORTA VADE DURUMU BİLGİ SAYFASI (A)
su havzası/ıdari bölgeler seviyesinde

Yasal bağlayıcı gereksinim/ yükümlülük ve sıra no.ları	Mevcut Orta Vade Durumu	Boşluk Analizi	Operasyonel Hedef	
			Tanım	Sıra No.

